

(savivaldybė, mokykla)

_____ klasės mokinio(-ės)

(vardas, pavardė)

LENKŲ GIMTOJI KALBA

Mokyklinio brandos egzamino užduotis

Pakartotinė sesija

II egzamino dalis

Testas

2008 m. birželio 30 d.

Trukmė 1 val. 30 min.

Wskazówki:

- Sprawdź, czy w zestawie egzaminacyjnym nie ma czystych kartek lub innych widocznych błędów drukarskich. Poinformuj o tym egzaminatora.
- Pisać możesz ołówkiem, jednak oceniane będą tylko zadania napisane piórem lub długopisem (kolor atramentu, wkładu – niebieski). Nie można kreślić ani używać korektora.
- Pisz czytelnie. Za nieczytelne odpowiedzi otrzymasz 0 punktów.
- Wykonując zadania testu, odpowiedzi formułuj zwięźle i zrozumiale. Odpowiedzi muszą się zmieścić w przeznaczonych dla nich miejscach.
- Na brudnopis jest przeznaczona ostatnia strona.

EGZAMINO VERTINIMAS TAŠKAIS

I dalis (rašinys, interpretacija)			II dalis (testas)	TAŠKŲ SUMA
Turinio vertinimas	Raiškos vertinimas	Raštingumo vertinimas		

Vertinimo komisijos pirmininkas: _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

TEKST I

Adam Mickiewicz

PAN TADEUSZ (fragment)

1. Śród takich pól przed laty, nad brzegiem ruczaju,
Na pagórku niewielkim, we brzozowym gaju,
Stał dwór szlachecki, z drzewa, lecz podmurowany;
Świeciły się z daleka pobielane ściany,
Tym bielsze, że odbite od ciemnej zieleni
Topoli, co go bronią od wiatrów jesieni.
2. Dom mieszkalny niewielki, lecz zewsząd chędogi¹,
I stodołę miał wielką, i przy niej trzy stogi
Uzątku², co pod strzechą zmieścić się nie może;
Widać, że okolica obfita we zboże,
I widać z liczby kopic, co wzdłuż i wszerz smugów
Świecą gęsto jak gwiazdy, widać z liczby pługów
Orzących wcześniej łąny ogromne ugoru,
Czarnoziemne, zapewne należne do dworu,
Uprawne dobrze na kształt ogrodowych grządek:
Że w tym domu dostatek mieszka i porządek.
Brama na wciąż³ otwarta przechodniom ogłasza,
Że gościnna i wszystkich w gościnę zaprasza. (...)
3. Hrabia zsiadł z konia, sługi odprawił do domu,
A sam ku ogrodowi ruszył po kryjomu;
Dobiegł wkrótce parkanu, znalazł w nim otwory
I wcisnął się po cichu, jak wilk do obory;
Nieszczęściem, trącił krzaki suchego agrestu.
Ogrodniczka, jak gdyby zlekła się szelestu,
Oglądała się wkoło, lecz nic nie spostrzegła;
Przecież ku drugiej stronie ogrodu pobiegła.
A Hrabia bokiem, między wielkie końskie szczawie.
Między liście łopuchu, na rękach, po trawie,
Skacząc jak żaba, cicho, przyczołgał się blisko,
Wytknął głowę i ujrzał cudne widowisko.
4. W tej części sadu rosły tu i ówdzie wiśnie,
Śród nich zboże, w gatunkach zmieszanych umyślnie:
Pszenica, kukuruza, bób, jęczmień wąsaty,
Proso, groszek, a nawet krzewiny i kwiaty
Domowemu to ptastwu taki ochmistrzyni
Wymyśliła ogródek (...).
Jakoż zaledwie kogut, co odprawia warty
Stanie i nieruchomie dzierząc dziób zadarty
I głowę grzebieniastą pochyliwszy bokiem,
Aby tym łatwiej w niebo mógł celować okiem
Dostrzeże wiszącego jastrzębia śród chmury,
Krzyknie – zaraz w ten ogród chowają się kury,
Nawet gęsi i pawie, i w nagłym przestraszu
Gołębie, gdy nie mogą schronić się na dachu.
Teraz w niebie żadnego nie widziano wroga,
Tylko skwarzyła słońca letniego pożoga,
Od niej ptaki w zbożowym ukryły się lasku;
Tamte leżą w murawie, te kąpią się w piasku.

¹ Chędogi – dawniej: czysty, schludny, porządný.² Uzątek – dawniej: zżęte zboże, plon.³ Na wciąż – tu: na oścież, szeroko.

- stanie nieruchomości –

3

8. Wyjaśnij treść poniższego cytatu. W swojej wypowiedzi uwzględnij trzy główne elementy treści zdania. Odpowiedź zapisz w formie spójnego zwięzłego tekstu.

*Świeciły się z daleka pobielane ściany,
Tym bielsze, że odbite od ciemnej zieleni
Topoli, co go bronią od wiatrów jesieni.*

5 punktów)

Punkty		
I	II	III

Suma punktów za zadania 1-8

--	--	--

TEKST II

Stefan Żeromski

PRZEDWIOŚNIE fragment

- Dwór był drewniany, lecz na kamiennych podmurowaniach, które musiały dawniej podpierać inną jakąś bardziej wyniosłą budowlę. W parku były długie aleje grabowe, wynoszące się w pola i dalekie zarośla. W jednej takiej alei stały wokół zmurszałe, drewniane ławki, zasypane zwiędłymi liśćmi i zalane wodą deszczową. Wszystkie aleje i uliczki były zawleczone wilgotną mgłą, która dla Cezarego miała jakowyś szczególny urok.
- Z rozkoszą wałęsał się w długich, grabowych nawach, nie spotykając żywego ducha. Zawijał się w swój płaszcz przewiewny i, doświadczając ciepła w listopadowym powietrzu, cieszył się, upajał, nasycił swym zdrowiem fizycznym i duchowym błogostanem. Śpiewał półgłosem samemu sobie radosną piosenkę, skandalicznie głupią co do treści i niewybredną co do formy.
- Jedna z ulic wielkokrzewnych wyprowadziła go z parku na folwark, między stodoły, sterty zboża, obory, stajnie, kupy nawozu i fioletove gnojówki. Tam od dawna kręcili się ludzie, z których każdy osobnik witał spacerującego „pana” ukłonem. Te to ukłony zepsuły poranek ideowemu komuniście, wpędziły go w pewien rodzaj popłochu. Toteż co prędzej odszedł z tamtych zaludnionych okolic.
- Trafił do ogrodu warzywnego, a później do ptasiego ogroja⁴. W drucianym odosobnieniu przechadzały się tam skromne kury i poważnie defilowały koguty, raz po raz ogłaszając absolutną niepogodę wrzaskliwym komunikatem, biadając pokrakiwały indyczki i rozpuszczały tęgie pióra z dzikim bełkotem indory, na pół obłąkane z manii wielkości. Wspaniały paw siedział na płocie nieruchomy, jakby wyrzeźbiony z brązu wielobarwnego, pewien uroku swych piór i kolorów swej szyi. Wrzaskliwe perliczki niestrudzenie i kłótnie wykrzykiwały jakieś, doprawdy, nieprzyzwoite przezwisko. Nieporządne kaczki chleptały strawę, nurzając dzioby, nogi i brzuchy w korytku, gęsi wydawały co pewien czas isticie dulskie⁵ i kłepie⁶ głosy podziwu nad wszystkim i nierozumienia nic a nic na tym świecie. W tym społeczeństwie było tyle ciekawego życia, że Baryka formalnie zagapił się na ten sowiet⁷ ptasi.

⁴ Ogrojec – ogród.

⁵ Dulskie głosy – aluzja do tytułowej bohaterki *Moralności Pani Dulskiej* G. Zapolskiej, która odznaczała się gderliwością i krzykliwością.

⁶ Kłepa – oznacza samicę łosia (krowę) lub jest obelżywym określeniem ociężałej, niechłujnej kobiety.

⁷ Sowiet (ros.) – rada.

Punkty II

- (1,5 punktu)

-
- (1 punkt)

- (1 punkt)

- Mania wielkości – _____ Kłótniowość – _____
(1,5 punktu)

-
- (1 punkt)

- Zdanie _____ (1 punkt)

- d. Baryka formalnie zagapił się na ten sowiet ptasi – _____ (2 punkty)

-
- (2 punkty)

5

		<i>Pan Tadeusz</i>	<i>Przedwiośnie</i>
A	Opis ptasiego ogródka		
B	Opis folwarku i gospodarstwa		
C	Opis dworu		

		Pora roku	Cytat
A	<i>Pan Tadeusz</i> (4 strofa)		
B	<i>Przedwiośnie</i> (2 akapit)		

		<i>W Panu Tadeuszu</i>	<i>W Przedwiośniu</i>
A	Dwór był drewniany i fundamenty miał podmurowane		
B	Wokół dworu rosły brzozy i topole		
C	Do dworu należała stodoła, a obok niej były jeszcze sterty lub stogi zboża		
D	Bohater fragmentu zaczyna pomagać przy gospodarstwie ludziom, którzy kręcili się przy pracy		
E	W ptasim ogródku bohater ujrzał kaczki i inne ptaki		
F	W podanym fragmencie pojawia się imię i nazwisko głównego bohatera utworu		

Tytuł	Autor
-------	-------

A. renesansu
B. romantyzmu
C. Młodej Polski
D. współczesnej

Suma punktów za zadania 17-21

Zadania z kultury języka

22. W podanych niżej związkach frazeologicznych powinny występować inne nazwy ptaków.

Zastąp podkreślone wyrazy właściwymi:

Dumny jak geś – _____

Pisze jak sowa pazurem – _____

Mądry jak kaczka – _____

Kogucie serce – _____

Łabędzi wzrok – _____

(2,5 punktu)

23. W poniższym tekście nadużywane są konstrukcje z czasownikiem *być*. Zamiast nich zastosuj inne odpowiednie czasowniki i zwroty; w razie potrzeby zmień budowę zdania.

Początkowo Cezary Baryka był studentem medycyny. Później jednak wstąpił do wojska i był uczestnikiem wojny polsko-radzieckiej. W oddziale poznał arystokratę Hipolita Wielosławskiego. Był z nim bardzo zaprzyjaźniony. Potem Hipolit zaprosił Cezarego do siebie, ponieważ był mu wdzięczny za ocalenie życia.

(2 punkty)

24. Usuń błędy w podanych zdaniach (6 błędów). Przepisz zredagowany tekst.

W czasie podróży do Polski Seweryn Baryka opowiada synu legendę o szklanych domach. Ojciec przedstawia działania ichnego dalekiego krewnego. Całe te przedsięwzięcie prezentuje konkretnie, ze szczegółami.

(3 punkty)

Suma punktów za zadania 22-24

Ocena wykonania zadań testowych

	Maksymalna suma	1	2	3
Suma punktów za zadania 1-8	14			
Suma punktów za zadania 9-16	11			
Suma punktów za zadania 17-21	7.5			
Suma punktów za zadania 22-24	7.5			
Suma punktów	40			

Brudnopsis